

Piotr Szczęsny

Umieszczenie wydziałów łączności
w strukturach Służby
Bezpieczeństwa w latach
osiemdziesiątych w świetle pisma
gen. Konrada Straszewskiego z 2
stycznia 1984 r. oraz Decyzji nr 04
ministra spraw wewnętrznych gen.
Czesława Kiszczaaka...

Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej 7, 435-448

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Piotr Szczęsny

UMIEJSCOWIENIE WYDZIAŁÓW
ŁĄCZNOŚCI W STRUKTURACH
SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA
W LATACH OSIEMDZIESIĄTYCH
W ŚWIETLE PISMA
GEN. KONRADA STRASZEWSKIEGO
Z 2 STYCZNIA 1984 R.
ORAZ DECYZJI NR 04 MINISTRA
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
GEN. CZESŁAWA KISZCZAKA
Z 6 KWIETNIA 1989 R.

Publikacja źródłowa dwóch wymienionych w tytule dokumentów oraz poprzedzający ją tekst stanowi w zamysle autora uporządkowanie oraz rozwinięcie informacji zawartych w opracowaniu Instytutu Pamięci Narodowej przygotowanym pod redakcją Adriana Jusupowicia i Rafała Leśkiewicza pt. *Historyczno-prawna analiza struktur organów bezpieczeństwa państwa w Polsce Ludowej (1944–1990). Zbiór studiów* (Warszawa 2013) na temat wydziałów łączności wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych (także Stołecznego Urzędu Spraw Wewnętrznych) oraz ich włączenia w struktury Służby Bezpieczeństwa na podstawie decyzji ministra spraw wewnętrznych z 8 grudnia 1983 r. Podczas pisania niniejszego artykułu oparto się również na innych dokumentach. Mając na uwadze, że autor jest pracownikiem Oddziałowego Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów w Krakowie, trzeba zaznaczyć, iż prawie wszystkie wymienione przez niego dokumenty przechowywane są w zasobie tegoż archiwum.

W tym miejscu trzeba wyjaśnić, że w zasobie archiwalnym IPN nie odnaleziono decyzji ministra spraw wewnętrznych z 8 grudnia 1983 r. Decyzja ta jest jednak przywołana w piśmie datowanym na dzień 2 stycznia 1984 r., podpisanym przez podsekretarza

stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych gen. Konrada Straszewskiego. Pismo to, skierowane do wszystkich szefów wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych oraz szefa SUSW, jest następującej treści: „Zgodnie z decyzją ministra spraw wewnętrznych z dnia 8 grudnia 1983 r. proszę o podporządkowanie wydziału łączności do bezpośredniego nadzoru zastępcy szefa wojewódzkiego (stołecznego) urzędu spraw wewnętrznych ds. Służby Bezpieczeństwa”¹.

Należy dodać, że w zasobie BUiAD w Warszawie znajduje się notatka z 25 czerwca 1984 r., sporządzona przez Biuro Organizacyjno-Prawne MSW, „dot[ycząca] propozycji podziału jednostek organizacyjnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na jednostki Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej”. Fragment tej notatki zawiera informacje najwyraźniej zbieżne, a nawet rozwijające te zawarte we wspomnianym piśmie Konrada Straszewskiego: „Decyzją kierownictwa resortu spraw wewnętrznych w grudniu 1983 r., na wniosek zespołu powołanego do opracowania zasad organizacji łączności radiowej UKF, wydziały łączności WUSW (równorzędnych) zostały podporządkowane do bezpośredniego nadzoru zastępcom szefa ds. Służby Bezpieczeństwa. Za przyjęciem powyższego rozwiązania przemawiały określone warunki społeczno-polityczne [w] kraju i potrzeby operacyjno-techniczne Służby Bezpieczeństwa. Sprawa łączności nabrała bowiem w ostatnim czasie szczególnie ważnego znaczenia w działaniach tej służby. Pion łączności dysponuje odpowiednim potencjałem techniczno-kadrowym i stanowi legendę dla działań na zewnątrz pionów operacyjno-technicznych Służby Bezpieczeństwa («A», «B», «T», «W»)”².

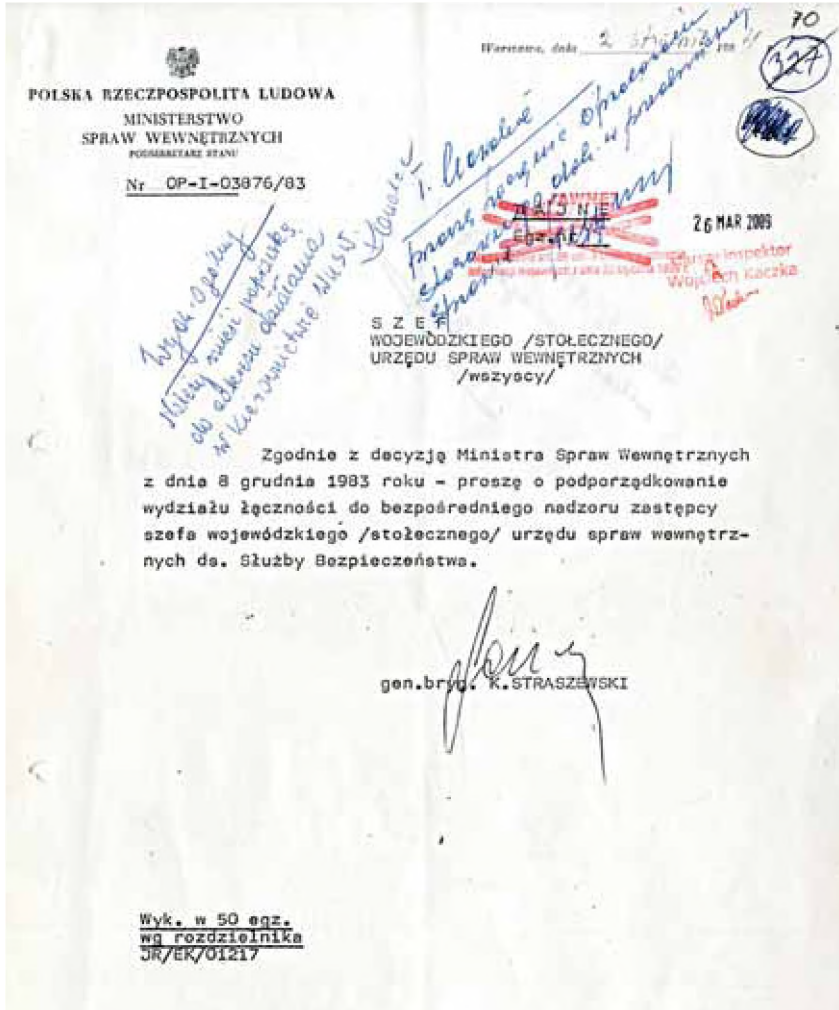
Co kryło się pod określeniem „podporządkowanie do bezpośredniego nadzoru zastępcy szefa wojewódzkiego (stołecznego) urzędu spraw wewnętrznych ds. Służby Bezpieczeństwa”? Szczegółowe informacje w tej sprawie zawarte są w pierwszych paragrafach (o identycznej treści, najwyraźniej przepisywane były bez zmian) kolejnych zarządzeń szefa WUSW w Krakowie „w sprawie nadzoru członków kierownictwa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Krakowie nad funkcjonowaniem poszczególnych wydziałów WUSW, dzielnicowych i rejonowych urzędów spraw wewnętrznych oraz komisariatów specjalistycznych MO” – zarządzeniu nr 04/85 z dnia 25 kwietnia 1985 r., zarządzeniu nr 011/86 z września 1986 r., zarządzeniu nr 02/87 z dnia 4 marca 1987 r. oraz zarządzeniu nr 04/87 z dnia 18 sierpnia 1987 r. Według zarządzeń „przez sformułowanie «bezpośredni nadzór członków kierownictwa WUSW nad wydziałami i ogniwami organizacyjnymi WUSW» należy rozumieć:

- sprawowanie nadzoru nad organizacją działania oraz nad wykonawstwem zadań wynikających «z zakresu działania» wydziałów i ogniw;
- uczestnictwo w naradach, nadzór nad realizacją zgłoszonych przez uczestników narad wniosków i postulatów;

¹ AIPN Kr, 516/36, k. 71–72. Warto dodać, że z pięćdziesięciu egzemplarzy pisma wysłanego do wszystkich WUSW i SUSW do tej pory w zasobach IPN odnaleziono tylko jeden – ten przesłany do WUSW w Krakowie. Zob. A. Jusupović, *Organy bezpieczeństwa państwa w dokumentach MSW. Próba systematyki [w:] Historyczno-prawna analiza struktur organów bezpieczeństwa państwa w Polsce Ludowej (1944–1990). Zbiór studiów*, red. A. Jusupović, R. Leśkiewicz, Warszawa 2013, s. 30. Należy zauważyć, że w tym miejscu wspomnianej publikacji wkradł się błąd do przywołanej w przypisie sygnatury – powinno być AIPN Kr, 516/36, a nie AIPN Kr, 516/32.

² AIPN, 1585/14959, k. 5. Zob. A. Jusupović, *op. cit.*, s. 30.

UMIĘJSCOWIENIE WYDZIAŁÓW ŁĄCZNOŚCI...

DOKUMENTY

– pozostawanie w bieżącym kontakcie z kierownikami oraz z organizacjami partyjnymi nadzorowanych wydziałów i ogniw;

– opiniowanie (przez zastępców szefa WUSW) wniosków organizacyjnych, kadrowych, etatowych, dyscyplinarnych dotyczących nadzorowanych ogniw³.

Należy dodać, że we wszystkich wyżej wymienionych zarządzeniach szefa WUSW w Krakowie Wydział Łączności WUSW w Krakowie podlegał bezpośredniemu nadzorowi jednego z dwóch zastępców szefa WUSW w Krakowie ds. Służby Bezpieczeństwa.

Datę włączenia Wydziału Łączności WUSW w Krakowie do struktur Służby Bezpieczeństwa można ustalić w oparciu o dwa dokumenty: Zarządzenie nr 03/84 z dnia 24 stycznia 1984 r. w sprawie organizacyjnego podporządkowania wydziałów i ogniw służbowych w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych w Krakowie – członkom kierownictwa WUSW, podpisane przez szefa WUSW⁴, oraz Zarządzenie nr 11/77 z dnia 4 maja 1977 r. w sprawie organizacyjnego podporządkowania wydziałów i ogniw służbowych Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Krakowie – członkom kierownictwa KW MO, podpisane przez komendanta wojewódzkiego⁵. W zarządzeniu nr 03/84 Wydział Łączności WUSW w Krakowie podporządkowany był jednemu z dwóch zastępców szefa WUSW w Krakowie ds. Służby Bezpieczeństwa. Natomiast w zarządzeniu nr 11/77 Wydział Łączności KW MO w Krakowie podporządkowany był zastępcy komendanta wojewódzkiego MO ds. administracyjno-gospodarczych. Istotne jest to, że z zarządzenia nr 03/84 wynika, iż z jego wydaniem przestało obowiązywać zarządzenie nr 11/77⁶. Można zatem przyjąć, że Wydział Łączności WUSW w Krakowie znalazł się w strukturach SB równocześnie z wydaniem zarządzenia nr 03/84, tj. z dniem 24 stycznia 1984 r.

Bardzo ważnym poznawczo dokumentem, mówiącym o przynależności wydziałów łączności wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych do struktur Służby Bezpieczeństwa, jest podpisana przez gen. Czesława Kiszczaka Decyzja nr 04 z dnia 6 kwietnia 1989 r. ministra spraw wewnętrznych w sprawie przekazania szefom WUSW (SUSW) niektórych uprawnień dotyczących przenoszenia stanowisk etatowych funkcjonariuszy SB i MO pomiędzy podległymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi. Decyzja nr 04 zawiera załącznik: „Kryteria określające rodzaje i liczby stanowisk w niektórych komórkach organizacyjnych WUSW (SUSW) i RUSW (równorzędnych)”. W pierwszej części wspomnianego załącznika wymienione zostały jednostki zaliczane do pionu Milicji Obywatelskiej, w drugiej części – do pionu Służby Bezpieczeństwa. Należy zwrócić uwagę na część II, punkt 2, podpunkt 3 wspomnianych „Kryteriów...” – wydział łączności w wojewódzkim urzędzie spraw wewnętrznych jest wprost zaliczony do Służby Bezpieczeństwa⁷.

³ AIPN Kr, 053/6, t. 19, b.p.; AIPN Kr, 050/58, t. 4, k. 13.

⁴ AIPN Kr, 053/6, t. 19, b.p.

⁵ *Ibidem*, t. 14, b.p.

⁶ Zarządzenie nr 03/84 zawiera sformułowanie o następującej treści: „Traci moc obowiązująca Zarządzenie nr 11/77 wraz z uzupełnieniami z dnia 4 V 1977 r. komendanta wojewódzkiego MO”.

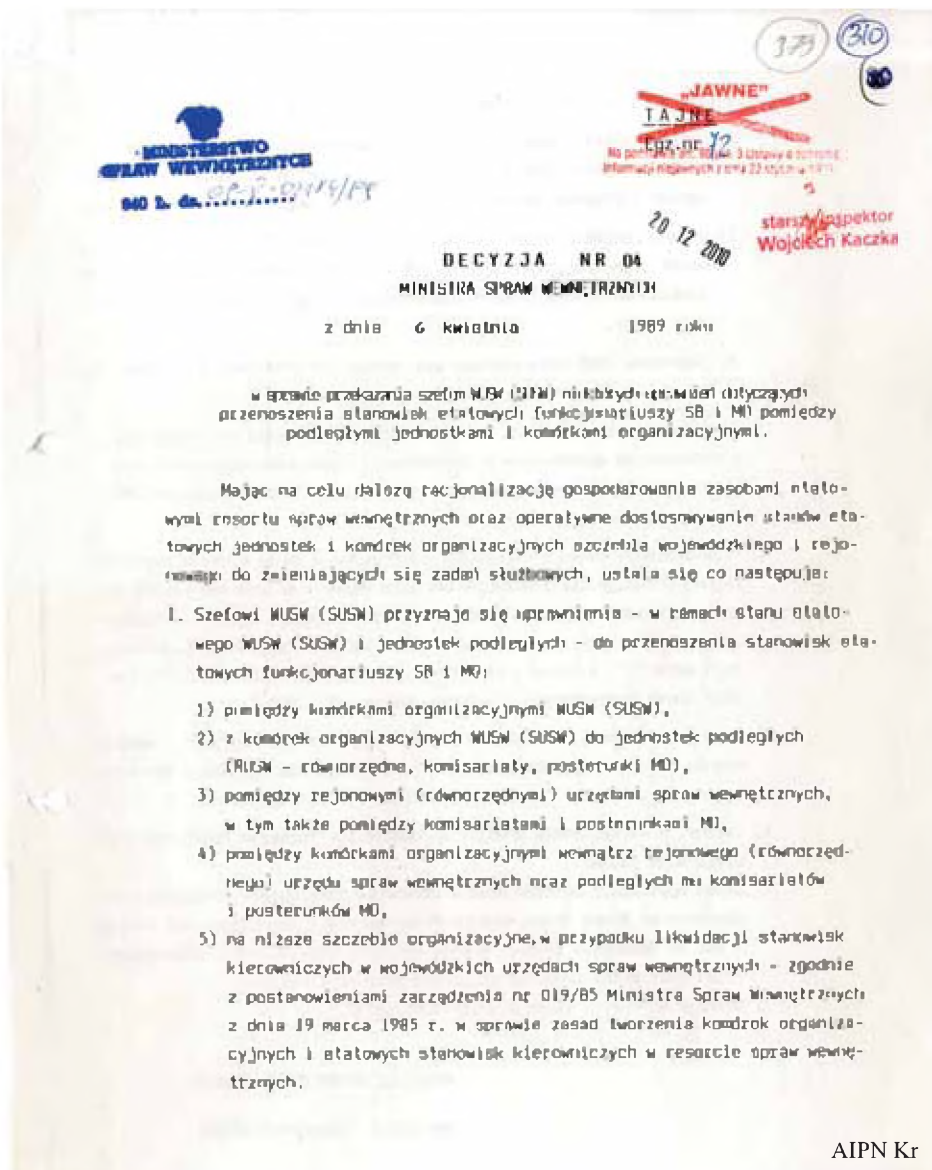
⁷ AIPN Kr, 516/37, k. 379–384. Zob. A. Jusupović, *op. cit.*, s. 40 – w tym miejscu wspomnianej publikacji przywołana jest sygn. AIPN, 0044/31 dotycząca akt z zasobu BUiAD w Warszawie, które również zawierają Decyzję nr 04 z dnia 6 IV 1989 r. ministra spraw wewnętrznych. Należy zauważyć, mając na uwadze chociażby strukturę WUSW w Krakowie w tym okresie (zob. *Twarze krakowskiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Krakowie. Informator personalny*, Kraków 2006), że wspomniane „Kryteria...” nie wymieniają jednak wszystkich komórek SB w nim działających.

Na zakończenie warto przywołać Zarządzenie nr 07/90 z dnia 30 maja 1990 r. szefa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Tarnowie w sprawie zaprzestania działalności Służby Bezpieczeństwa w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych w Tarnowie. Wśród jednostek, którym szef WUSW w Tarnowie wydaje dyspozycje – a więc jak należy wywnioskować, traktuje jako jednostki Służby Bezpieczeństwa – wymieniony jest również Wydział Łączności WUSW w Tarnowie. Dotyczący go ustęp jest następującej treści: „Zadania realizowane przez Wydz[iał] Łączności i Wydz[iał] «C» WUSW pozostają niezmienione do czasu zakończenia reorganizacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Przekazanie dokumentów oraz wyposażenia technicznego nastąpi z chwilą podjęcia zadań przez właściwe jednostki organizacyjne UOP, Policji lub innych instytucji państwowych” (par. 6)⁸.

Mając na uwadze treść dokumentów omówionych w niniejszym artykule, fakt przynależności wydziałów łączności w wojewódzkich urzędach spraw wewnętrznych (także w SUSW) do struktur SB wydaje się nie budzić wątpliwości.

---

⁸ AIPN Kr, 492/4, b.p. Zarządzenie nr 07/90 zostało wydane w związku z Zarządzeniem nr 043/90 z dnia 10 V 1990 r. ministra spraw wewnętrznych w sprawie zaprzestania działalności Służby Bezpieczeństwa – tekst zarządzenia nr 043/90 zob. *Historyczno-prawna analiza...*, s. 297–299.

Decyzja nr 04 ministra spraw wewnętrznych z dnia 6 IV 1989 r.

UMIEJSCOWIENIE WYDZIAŁÓW ŁĄCZNOŚCI...

- 2 -

2. Uprawnienia, o których mowa w ust.1 nie dotyczą:

- 1) zmian o charakterze strukturalnym (tworzenie, ~~wprowadzenie~~ lub znieszenie istniejących struktur organizacyjnych), oraz zmian związanych z przenajmowaniem stanowisk bez zmian strukturalnych,
- 2) zmiany zakresów zadań i czynności ustalonych dla poszczególnych komórki organizacyjnych w MSW (SUSN) i RUSW (równorzędnych) lub podległych mu komisariatów i posterunków MO oraz samodzielnych stanowisk pracy,
- 3) jednostek ZOMI oraz etatowo wydzielonych jednostek i komórek służby zdrowia i opam socjalnych.

3. Przeniesione etaty powinny być przeznaczane wyłącznie na stanowiska o charakterze wykonawczym w jednostkach i komórkach organizacyjnych działalności podstawowej, związanej bezpośrednio z bezpieczeństwem państwa i ochroną porządku publicznego.

4. Przeniesienie etatu i utworzenie stanowiska w innej komórce organizacyjnej dokonują się z określeniem jego nazwy i składników zaszeręgowania w stopniu i grupie wyposażenia zasadniczego - zgodnie z obowiązującymi tabelami zaszeręgowania przewidzianymi dla jednostek określonych szczebli, a także z postanowieniami zarządzenia nr 019/B5 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, o którym mowa w ust.1 pkt 5.

5. Przy przeniesieniu stanowisk z jednej komórki organizacyjnej i wprowadzeniu ich do innej komórki, stosuje się kryteria dotyczące rodzajów i liczb stanowisk - określono w załączniku do decyzji.

6. Zmiany, o których mowa w ust.1 wprowadza się rozkazem organizacyjnym szefa MSW (SUSN).
Jedni egzemplarz rozkazu wraz z uzasadnieniem, należy przekazać niezwłocznie do Biura Organizacyjno-Prawnego MSW, nie później niż w ciągu 5 dni od dokonania zmiany, w celu kontroli prawidłowości dokonywanych zmian oraz aktualizowania zbiorczej ewidencji etatowej.

7. Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

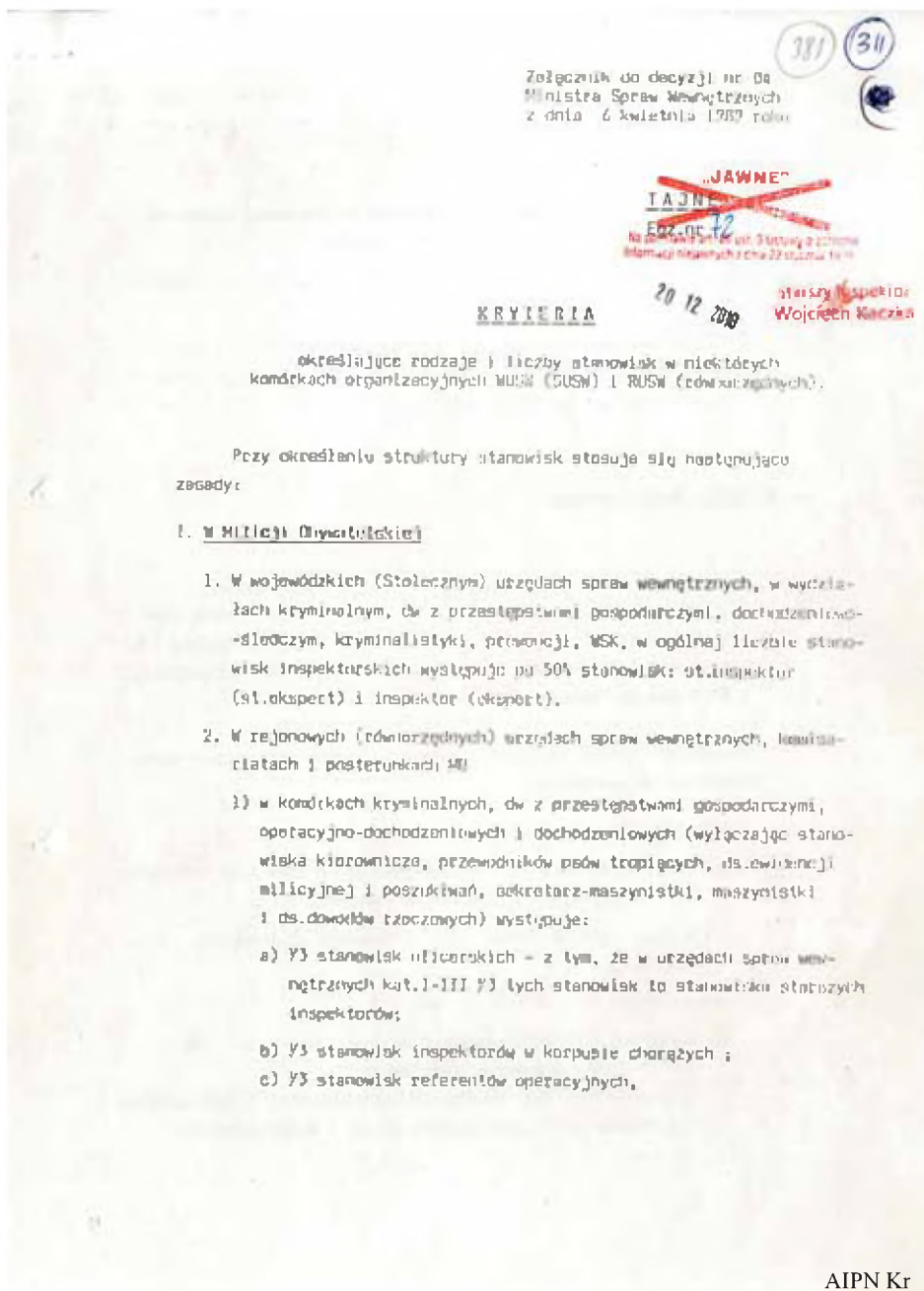
MINISTER SPRAW WĘWĘTRZNYCH

gen. bczn. Czesław KISZCZAK

AIPN Kr

DOKUMENTY

AIPN Kr

Pierwsza strona Kryteriów określających rodzaje i liczby stanowisk w niektórych komórkach organizacyjnych WUSW (SUSW) i RUSW (równorzędnych)

TEKST ŹRÓDŁA

Nr 1

1984 styczeń 2, Warszawa – Pismo podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w sprawie podporządkowania wydziałów łączności w wojewódzkich urzędach spraw wewnętrznych (Stołecznym Urzędzie Spraw Wewnętrznych) zastępcom szefów wojewódzkich (stołecznego) urzędów spraw wewnętrznych do spraw Służby Bezpieczeństwa

Polska Rzeczpospolita Ludowa
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Podsekretarz Stanu
Nr OP-I-03876/83

Warszawa, dnia 2 stycznia 1984 r.
Tajne
Egz. nr 18

^aSzef Wojewódzkiego (Stołecznego)
Urzędu Spraw Wewnętrznych
(wszyscy)¹

Zgodnie z decyzją ministra spraw wewnętrznych z dnia 8 grudnia 1983 r. proszę o podporządkowanie wydziału łączności do bezpośredniego nadzoru zastępcy szefa wojewódzkiego (stołecznego) urzędu spraw wewnętrznych ds. Służby Bezpieczeństwa.

(–) gen. bryg. K[onrad] Straszewski²

Wyk. w 50 egz.
wg rozdzielnika
JR/EK/01217

Źródło: AIPN Kr, 516/36, k. 71–72, mps.

---

^a Na pierwszej stronie dokumentu znajdują się dwie odrębne adnotacje: pierwsza, opatrzona nieczytelnym podpisem (prawdopodobnie Adama Trzybińskiego), jest następującej treści: [mało czytelne nazwisko, prawdopodobnie: T. Kawalec]. Proszę [słowo nieczytelne] opracowanie stosownego dok[umentu] w przedmiotowej sprawie; druga, opatrzona mało czytelnym podpisem (prawdopodobnie: Kawalec), jest następującej treści: Wydz[iał] Ogólny. Należy wnieść poprawkę do zakresu działania w Kierownictwie WUSW. Na drugiej stronie dokumentu znajduje się kolejna odrębna adnotacja, opatrzona mało czytelnym podpisem (prawdopodobnie: Kawalec), następującej treści: Dnia 9 I [19]83 r. przekazano do Wydz[iału] Ogólnego.

¹ Na początku 1984 r. szefem WUSW w Krakowie był płk Adam Trzybiński (ur. 1927). W resorcie bezpieczeństwa publicznego, a następnie spraw wewnętrznych w latach 1946–1987; w okresie 1981–1985 komendant/szef KW MO/WUSW w Krakowie. Zob. <http://katalog.bip.ipn.gov.pl> (dostęp 9 IV 2014 r.).

² Konrad Straszewski (ur. 1927). W resorcie bezpieczeństwa publicznego, a następnie spraw wewnętrznych w latach 1952–1985; w okresie 1974–1981 dyrektor Departamentu IV MSW; w okresie 1981–1983 dyrektor generalny MSW; w okresie 1983–1985 podsekretarz stanu w MSW. Zob. <http://katalog.bip.ipn.gov.pl> (dostęp 9 IV 2014 r.).

Nr 2

1989 kwiecień 6, [Warszawa] – Decyzja nr 04 ministra spraw wewnętrznych dotycząca przekazania szefom wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych (Stolecznego Urzędu Spraw Wewnętrznych) niektórych uprawnień do przenoszenia stanowisk etatowych funkcjonariuszy SB i MO pomiędzy podległymi im jednostkami i komórkami organizacyjnymi wraz z załącznikiem – „Kryteriami określającymi rodzaje i liczbę stanowisk w niektórych komórkach organizacyjnych poszczególnych urzędów spraw wewnętrznych”

^aMinisterstwo Spraw Wewnętrznych

840 L.dz. 09-V-02184/89

Tajne

Egz. nr 72

**Decyzja nr 04
ministra spraw wewnętrznych
z dnia 6 kwietnia 1989 r.**

w sprawie przekazania szefom WUSW (SUSW) niektórych uprawnień dotyczących przenoszenia stanowisk etatowych funkcjonariuszy SB i MO pomiędzy podległymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi

Mając na celu dalszą racjonalizację gospodarowania zasobami etatowymi resortu spraw wewnętrznych oraz operatywne dostosowywanie stanów etatowych jednostek i komórek organizacyjnych szczebla wojewódzkiego i rejonowego do zmieniających się zadań służbowych, ustala się, co następuje:

1. Szefowi WUSW (SUSW) przyznaje się uprawnienia – w ramach stanu etatowego WUSW (SUSW) i jednostek podległych – do przenoszenia stanowisk etatowych funkcjonariuszy SB i MO:

- 1) pomiędzy komórkami organizacyjnymi WUSW (SUSW),
- 2) z komórek organizacyjnych WUSW (SUSW) do jednostek podległych (RUSW – równorzędne, komisariaty, posterunki MO),
- 3) pomiędzy rejonowymi (równorzędnymi) urzędami spraw wewnętrznych, w tym także pomiędzy komisariatami i posterunkami MO,
- 4) pomiędzy komórkami organizacyjnymi wewnątrz rejonowego (równorzędnego) urzędu spraw wewnętrznych oraz podległych mu komisariatów i posterunków MO,
- 5) na niższe szczeble organizacyjne w przypadku likwidacji stanowisk kierowniczych w wojewódzkich urzędach spraw wewnętrznych – zgodnie z postanowieniami Zarządzenia nr 019/85 ministra spraw wewnętrznych z dnia 19 marca 1985 r. w sprawie zasad tworzenia komórek organizacyjnych i etatowych stanowisk kierowniczych w resorcie spraw wewnętrznych.

---

^a Pieczęć nagłówkowa. Liczba dziennika wpisana odręcznie.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą:

1) zmian o charakterze strukturalnym (tworzenie, przekształcanie lub znoszenie istniejących struktur organizacyjnych) bądź zmian związanych z przemianowywaniem stanowisk bez zamiaru ich przeniesienia;

2) zmiany zakresów zadań i czynności ustalonych dla poszczególnych komórek organizacyjnych w WUSW (SUSW) i RUSW (równorzędnych) lub podległych mu komisariatów i posterunków MO oraz samodzielnych stanowisk pracy;

3) jednostek ZOMO oraz etatowo wyodrębnionych jednostek i komórek służby zdrowia i spraw socjalnych.

3. Przenoszone etaty powinny być przeznaczone wyłącznie na stanowiska o charakterze wykonawczym w jednostkach i komórkach organizacyjnych działalności podstawowej, związanej bezpośrednio z bezpieczeństwem państwa i ochroną porządku publicznego.

4. Przeniesienia etatu i utworzenie stanowiska w innej komórce organizacyjnej dokonuje się z określeniem jego nazwy i składników zaszerogowania w stopniu i grupie uposażenia zasadniczego – zgodnie z obowiązującymi tabelami zaszerogowań przewidzianymi dla jednostek określonych szczebli, a także z postanowieniami Zarządzenia nr 019/85 ministra spraw wewnętrznych, o którym mowa w ust. 1 pkt 5.

5. Przy przenoszeniu stanowisk z jednej komórki organizacyjnej i wprowadzaniu ich do innej komórki stosuje się kryteria dotyczące rodzajów i liczb stanowisk – określone w załączniku do decyzji.

6. Zmiany, o których mowa w ust. 1, wprowadza się rozkazem organizacyjnym szefa WUSW (SUSW).

Jeden egzemplarz rozkazu wraz z uzasadnieniem należy przekazać niezwłocznie do Biura Organizacyjno-Prawnego MSW, nie później niż w ciągu 5 dni od dokonania zmiany, w celu kontroli prawidłowości dokonywanych zmian oraz aktualizowania zbiorczej ewidencji etatowej.

7. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Minister spraw wewnętrznych
(–) gen. broni Czesław Kiszcza¹

---

¹ Czesław Kiszcza (ur. 1925). W resorcie obrony narodowej od 1945 r.; w Informacji Wojskowej w latach 1945–1953, następnie przez kilka lat poza strukturami wojskowych organów bezpieczeństwa; w Wojskowej Służbie Wewnętrznej w latach 1957–1973; szef Zarządu II Sztabu Generalnego WP w latach 1973–1979; szef WSW w latach 1979–1981; minister spraw wewnętrznych od lipca 1981 r. do lipca 1990 r. (równocześnie od lipca 1981 r. do lipca 1991 r. formalnie w dyspozycji ministra ON – urlopowany na czas wykonywania obowiązków ministra spraw wewnętrznych). Zob. <http://katalog.bip.ipn.gov.pl> (dostęp 9 IV 2014 r.).

Załącznik do Decyzji nr 04 ministra spraw
wewnętrznych z dnia 6 kwietnia 1989 r.

Tajne
Egz. nr 72

Kryteria

określające rodzaje i liczby stanowisk w niektórych
komórkach organizacyjnych WUSW (SUSW) i RUSW (równorzędnych)

Przy określaniu struktury stanowisk stosuje się następujące zasady:

I. W Milicji Obywatelskiej

1. W wojewódzkich (Stołecznym) urzędach spraw wewnętrznych, w wydziałach kryminalnym, d[o] w[alki] z przestępstwami gospodarczymi, dochodzeniowo-śledczym, kryminalistyki, prewencji, WSK, w ogólnej liczbie stanowisk inspektorskich występuje po 50 proc. stanowisk: st. inspektor (st. ekspert) i inspektor (ekspert).

2. W rejonowych (równorzędnych) urzędach spraw wewnętrznych, komisariatach i posterunkach MO:

1) w komórkach kryminalnych, d[o] w[alki] z przestępstwami gospodarczymi, operacyjno-dochodzeniowych i dochodzeniowych (wyłączając stanowiska kierownicze, przewodników psów tropiących, ds. ewidencji milicyjnej i poszukiwań, sekretarz maszynistki, maszynistki i ds. dowodów rzeczowych) występuje:

a) 1/3 stanowisk oficerskich – z tym że w urzędach spraw wewnętrznych kat. I–III 1/3 tych stanowisk to stanowiska st. inspektorów;

b) 1/3 stanowisk inspektorów w korpusie chorążych;

c) 1/3 stanowisk referentów operacyjnych;

2) w komórkach ruchu drogowego występuje 1/4 stanowisk st. kontrolerów i 3/4 milicjantów kontrolerów;

3) w komórkach dzielnicowych występuje 1/2 stanowisk st. dzielnicowych i 1/2 stanowisk dzielnicowych;

4) w posterunkach MO występuje 1 stanowisko st. posterunkowego i pozostałe stanowiska posterunkowych, z tym że w posterunkach kat. I może być tworzone 1 stanowisko referenta operacyjnego.

II. W Służbie Bezpieczeństwa

1. W komórkach operacyjnych WUSW (SUSW), RUSW (równorzędnych) – II, III, III-1, III-2, IV, V, V-1, V-2, VI, Śledczy, Inspektorat 2, Inspektorat Operacyjny Ochrony Elektrowni Jądrowej, w ogólnej liczbie stanowisk inspektorskich występuje 2/3 stanowisk: „st. inspektor” i 1/3 stanowisk: „inspektor”.

2. W komórkach techniczno-operacyjnych w wojewódzkich urzędach spraw wewnętrznych występuje:

- 1) w Samodzielnej Sekcji „A”:
  - a) poza kierownikiem – po 1 stanowisku inspektora i st. referenta t[ekniki] o[peracyjnej], a pozostałe stanowiska to referenci t[ekniki] o[peracyjnej],
  - b) w każdej stacji napraw – po 1 stanowisku st. inżyniera i st. technika;
- 2) w wydziałach „B”, „C”, „T” i „W”:
  - a) w łącznej liczbie stanowisk wraz z kierowniczymi:
    - 40 proc. (w „T” – 50 proc.) stanowisk oficerskich,
    - 60 proc. (w „T” – 50 proc.) w korpusie chorążych wraz ze stanowiskami podoficerskimi do prac kancelaryjnych i maszynopisania,
  - b) w grupie stanowisk oficerskich poza kierowniczymi (naczelnik, zastępca naczelnika, kierownik sekcji):
    - 1/2 st. inspektorów łącznie z kierownikami zmiany (w „C” – 1/3 st. inspektorów),
    - 1/2 inspektorów (w „C” – 2/3 inspektorów),
  - c) w grupie stanowisk w korpusie chorążych i podoficerskim po odliczeniu stanowisk podoficerskich do prac kancelaryjnych i maszynopisania:
    - w wydziałach „C”, „T” i „W” 50 proc. mł. inspektorów i po 25 proc. st. referentów t[ekniki] o[peracyjnej] i referentów t[ekniki] o[peracyjnej],
    - w wydziale „B” podstawowymi stanowiskami są st. wywiadowca i wywiadowca w równej ilości, natomiast do zadań techniczno-operacyjnych przeznaczone jest stanowisko mł. inspektora;
- 3) w wydziale łączności:
  - a) 30 proc. stanowisk oficerskich,
  - b) 40 proc. stanowisk w korpusie chorążych,
  - c) 30 proc. stanowisk podoficerskich,
  - d) w grupie stanowisk oficerskich po odliczeniu stanowisk kierowniczych:
    - 1/2 st. inżynierów,
    - 1/2 inżynierów,
  - e) w grupie stanowisk w korpusie chorążych:
    - 1 (jeden) mł. inspektor, a pozostałe stanowiska techników, w tym:
      - 2/3 st. techników,
      - 1/3 techników;
- 4) w wydziale paszportów:
  - a) 30 proc. oficerów,
  - b) 45 proc. w korpusie chorążych,
  - c) 25 proc. podoficerów,
  - d) w grupie stanowisk oficerskich po odliczeniu stanowisk kierowniczych:
    - 20 proc. st. inspektorów,
    - 80 proc. inspektorów,
  - e) w grupie stanowisk w korpusie chorążych:
    - 1/3 mł. inspektorów,
    - 2/3 st. referentów.

3. W komórkach paszportowych rejonowych urzędów spraw wewnętrznych (równorzędnych):

1) w „grupach” i „referatach” po 1 stanowisku oficerskim, a pozostałe stanowiska podoficerskie (po 1/2 st. referentów i referentów),

2) w „sekcjach” i „wydziałach”:

– 1/3 stanowisk oficerskich,

– z pozostałych 2/3 to [w] 1/5 „inspektor st. chor[ąży] w 19 grupie uposażenia”, a [z] 4/5 stanowisk podoficerskich (z tego po odliczeniu stanowiska sekretarz maszynistki) po 1/2 st. referentów i referentów.

Źródło: AIPN Kr, 516/37, k. 379–384, mps.